

§ 175

Fördjupad utredning allaktivitetshus Gottsunda 2022

KSN-2022-01382

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** lägga utredningen i ärendets **bilaga 1** till handlingarna, samt
2. **att** hemställa till kulturnämnden att etablera ett allaktivitetshus i Gottsunda i linje med utredningens inriktning, samt
3. **att** hemställa till kulturnämnden att återrapportera till kommunstyrelsen hur införande av allaktivitetshusets verksamhet och koncept fortskrider där särskilt frågor om samnyttjande, samverkan, verksamhet och ekonomi beaktas senast fjärde kvartalet 2023.

Sammanfattning

Kommunledningskontoret fick 25 november 2020 i uppdrag av kommunstyrelsen att genomföra en fördjupad utredning om allaktivitetshus i Gottsunda, med syfte att möjliggöra ett förverkligande av en sådan verksamhet. Den tidigare genomförda förstudien om allaktivitetshus i Gottsunda pekade ut ett antal knäckfrågor som utredningen skulle hantera.

Utredningen har tagit fram ett förslag till genomförande som omfattar verksamhetens inriktning, styrning och organisation; delaktighet och samskapande; principer för samnyttjande; lokaltillgång samt en beräknad budget för hur allaktivitetshuset ska täcka samtliga kostnader.

Allaktivitetshus etableras som koncept under 2022 och etableras då i befintliga lokaler för att sedan flytta till nya Gottsundaskolan när den invigs höstterminen 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 1 juni 2022
- Bilaga, Fördjupad utredning om allaktivitetshus i Gottsunda

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2022-06-07

Yrkande

Erik Pelling (S), Mohammad Hassan (L) och Rickard Malmström (MP) yrkar:

1. **att** lägga utredningen i ärendets **bilaga 1** till handlingarna, samt
2. **att** hemställa till kulturnämnden att etablera ett allaktivitetshus i Gottsunda i linje med utredningens inriktning, samt
3. **att** hemställa till kulturnämnden att återrapportera till kommunstyrelsen hur införande av allaktivitetshusets verksamhet och koncept fortskrider där särskilt frågor om samnyttjande, samverkan, verksamhet och ekonomi beaktas senast fjärde kvartalet 2023.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget med fleras ändringsyrkande mot föreliggande förslag och finner att arbetsutskottet bifaller ändringsyrkandet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2022-06-01

Diarienummer:
KSN-2022-01382

Handläggare:
Ida Wiking

Fördjupad utredning om allaktivitetshus i Gottsunda

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** godkänna utredningen i ärendets **bilaga 1** och lägga den till handlingarna, samt
2. **att** hemställa till kulturnämnden att åiterrapportera till kommunstyrelsen hur införande av allaktivitetshusets verksamhet och koncept fortskrider där särskilt frågor om samnyttjande, samverkan, verksamhet och ekonomi beaktas senast fjärde kvartalet 2023.

Ärendet

Kommunledningskontoret fick 25 november 2020 i uppdrag av kommunstyrelsen att genomföra en fördjupad utredning om allaktivitetshus i Gottsunda, med syfte att möjliggöra ett förverkligande av en sådan verksamhet. Den tidigare genomförda förstudien om allaktivitetshus i Gottsunda pekade ut ett antal knäckfrågor som utredningen skulle hantera.

Utredningen har tagit fram ett förslag till genomförande som omfattar verksamhetens inriktning, styrning och organisation; delaktighet och samskapande; principer för samnyttjande; lokaltillgång samt en beräknad budget för hur allaktivitetshuset ska täcka samtliga kostnader.

Allaktivitetshus etableras som koncept under 2022 och etableras då i befintliga lokaler för att sedan flytta till nya Gottsundaskolan när den invigs höstterminen 2024.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samverkan med flera förvaltningar, bolag och andra aktörer. I arbetsgruppen för utredningen har kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och fastighetsstaben på kommunledningskontoret ingått.

Nätverk och grupper i Gottsunda har varit delaktiga i arbetet genom information, synpunkter och medskick samt fokus på särskilda frågor och perspektiv. Information om allaktivitetshuset stod bland annat i fokus under den temadag om barn och unga 2021 som hölls inom ramen för handlingsplan Gottsunda, och som samlade aktörer från flera samhällssektorer.

Fokus på barn-, jämlikhet- och jämställdhetsfrågor, utgör grundstommen i konceptet om allaktivitetshus och ska genomsyra verksamheten. Ett av syftena med allaktivitetshuset är att främja jämlika uppväxtvillkor.

Införande av ett allaktivitetshus kan ge positiva effekter för näringslivet på kort och framför allt lång sikt. Allaktivitetshus bygger på samverkan med lokala aktörer där näringsliv genom exempelvis handlare, fastighetsägare och byggaktörer kan vara delaktiga i arbetet med att skapa en trygg och trivsamt livsmiljö, som även främjar näringslivet.

Föredragning

Den 25 november 2020 § 297 gav kommunstyrelsen kommunledningskontoret i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning om ett allaktivitetshus i Gottsunda. En förstudie om möjligheter och behov hade genomförts. Syftet med den fördjupade utredningen var att möjliggöra ett förverkligande av ett allaktivitetshus utifrån förstudiens föreslagna inriktning och process. Parallellt gav kommunstyrelsen även kulturnämnden i uppdrag att, samordnat med den fördjupade utredningen, undersöka möjligheterna att implementera ett allaktivitetshus enligt förstudiens föreslagna inriktning i närtid. Slutligen beslutade kommunstyrelsen att de två utredningsuppdragen skulle samordnas med kulturnämndens arbete för ett allaktivitetshus i Gränby.

Den fördjupade utredningen skulle inledningsvis inriktas mot att stödja ett kortsiktigt införande. Utredningen skulle även omhänderta de knäckfrågor som förstudien identifierat, framför allt utifrån det långsiktiga perspektivet. Knäckfrågorna sammanfattades i teman om samnyttjande, samverkan, verksamhet och ekonomi.

Utredningen har tagit fram ett förslag till genomförande av ett allaktivitetshus i Gottsunda och omfattar verksamhetens inriktning, styrning och organisation, delaktighet och samskapande samt principer för samnyttjande och lokaltillgång.

Allaktivitetshus som koncept införs redan under våren 2022, och utvecklas stegvis till full skala inför höstterminen 2024 då verksamheten flyttar in i nya Gottsundaskolan. Under denna uppbyggnadstid bedrivs verksamheten i flera befintliga lokaler i Gottsunda där aktiviteter i anslutning till skoldagen och på kvällar och helger utvecklas tillsammans med allaktivitetshusets deltagare och partners, utifrån målgruppernas intressen. Värdegrund, organisation och bemanning växer fram och samnyttjandefrågor för den nya Gottsundaskolan formaliseras.

En beräknad helårsbudget för ett fullt utbyggt allaktivitetshus har tagits fram och återfinns i ärendets **bilaga 1**. Kostnaderna för allaktivitetshuset belastar Kulturnämnden. Budget för allaktivitetshuset hanteras inom ordinarie mål- och budgetprocess.

Allaktivitetshusets lokalbehov är beaktat i lokalförsörjningsplaner för pedagogiska lokaler, kultur/fritid samt idrott/fritid.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet och föreliggande förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 1 juni 2022
- Bilaga, Fördjupad utredning om allaktivitetshus i Gottsunda

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Kommunledningskontoret
Utredning

Datum:
2022-05-17

Diarienummer:
KSN-2022-01382

Handläggare:
Ida Wiking

Allaktivitetshus i Gottsunda

Fördjupad utredning kring genomförande av ett allaktivitetshus i Gottsunda

Innehåll

1.	Inledning.....	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Utredningens uppdrag.....	3
1.3.	Utredningens genomförande.....	4
1.4.	Koppling till andra processer	4
1.4.1.	Nya Gottsundaskolan	4
1.4.2.	Allaktivitetshus i Gränby	4
1.5.	Lokal implementering av uppdraget.....	5
2.	Allaktivitetshus i Gottsunda	5
2.1.	Verksamhet	6
2.1.1.	Verksamhetsinriktning.....	6
2.1.2.	Målgrupper	7
2.2.	Värdegrund.....	8
2.3.	Delaktighet och samverkan.....	8
2.4.	Styrning, ledning och organisation	9
2.4.1.	Personal och bemanning	9
2.4.2.	Ledning.....	10
2.5.	Allaktivitetshusets ansvar.....	11
2.6.	Förhållande till annan kultur- och fritidsverksamhet.....	11
2.6.1.	Gottsunda kulturhus	11
2.6.2.	Avgiftsfria aktiviteter	12
2.6.3.	Fritidsklubb	12
2.6.4.	Uppsala kulturskola	12
2.6.7.	Uthyrning av lokaler.....	13
3.	Lokalförutsättningar	13
3.1.	Lokaler i nya Gottsundaskolan	13
3.2.	Lokaler för allaktivitetshuset.....	15
3.3.	Fördelning av hyreskostnader	16
4.	Samnyttjande i praktiken.....	17
4.1.	Principer för samverkansavtal	17
5.	Allaktivitetshus i närtid	18
6.	Finansiering.....	19
6.1.	Beräknad budget	19
6.1.1.	Helårsbudget.....	19
6.2.	Möjlighet till extern finansiering.....	20
	Bilaga 1 – identifierade knäckfrågor i förstudien.....	22

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Diskussioner om ett allaktivitetshus i Gottsunda har förts under många år. I Handlingsplan för Gottsunda och Valsätra 2018-2020 var därför en av aktiviteterna att "se över möjligheten till ett allaktivitetshus i Gottsunda". Denna aktivitet resulterade i en förstudie under 2020, med målet att nå och dokumentera en förvaltningsövergripande samsyn vad gäller förutsättningar, behov och förslag om inriktning för ett allaktivitetshus i Gottsunda. Förstudiearbetet inkluderade även en kartläggning av Gottsundas befintliga fritidsutbud, genomgång av forskning, statistik- och litteraturstudier och erfarenhetsinhämtning genom intervjuer från tjänstepersoner med olika erfarenhet av liknande verksamheter i Malmö stad, Göteborgs stad, Linköping stad och Uppsala kommun.

Förstudien visade på att det finns behov av och goda möjligheter för ett allaktivitetshus i Gottsunda. Förstudien föreslog en övergripande verksamhetsinriktning för ett allaktivitetshus och identifierade ett antal knäckfrågor som behöver lösas inför ett möjligt genomförande.

1.2. Utredningens uppdrag

Den 25 november 2020 fattade kommunstyrelsen beslut utifrån den genomförda förstudien. Kommunledningskontoret fick i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning med syfte att möjliggöra ett förverkligande av ett allaktivitetshus i Gottsunda enligt förstudiens föreslagna inriktning och process.

Kommunstyrelsen gav även kulturnämnden i uppdrag att, samordnat med den fördjupade utredningen, undersöka möjligheterna att implementera ett allaktivitetshus enligt förstudiens föreslagna inriktning i närtid och återrapportera detta till kommunstyrelsen senast andra kvartalet 2021. Slutligen beslutade kommunstyrelsen att de två utredningsuppdragen skulle samordnas med kulturnämndens arbete för ett allaktivitetshus i Gränby. Syftet var att säkra en effektiv hantering av likartade frågor och ett löpande kunskapsutbyte mellan de båda projekten, utan att processerna behöver anpassa sig till varandra i tid.

Den fördjupade utredningen skulle inledningsvis inriktas mot att stödja det kortsiktiga genomförandet. Utredningen skulle även omhänderta alla förstudiens identifierade knäckfrågor (se bilaga 1) utifrån framför allt det långsiktiga perspektivet. Knäckfrågorna sammanfattades i teman om samnyttjande, samverkan, verksamhet och ekonomi.

Uppdraget om införande av ett allaktivitetshus i Gottsunda finns även i Mål och budget (uppdrag 5 i Mål och budget 2021-2023 samt uppdrag 7 i Mål och budget 2022-2024) där det benämns " Utveckla en långsiktig och samordnad kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet i Gottsunda-Valsätra och Gränby-Kvarngärdet tillsammans med föreningar och andra intressenter".

1.3. Utredningens genomförande

Utredningen har letts av hållbarhetsavdelningen på kommunledningskontoret. I arbetsgruppen för utredningen har kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och fastighetsstaben på kommunledningskontoret ingått. Arbetsgruppen har arbetat sedan mars 2021 och haft regelbundna möten för avstämning och fokus på särskilda frågor. Deltagarna i arbetsgruppen har även ingått i olika processer såsom samordning av handlingsplan för Gottsundaområdet, skolprojektet för nya Gottsundaskolan och andra grupper för samordning av lokaler i Gottsunda samt uthyrning av lokaler.

Arbetsgruppen har lagt upp utredningsarbetet genom sex delprojekt för att hantera samtliga knäckfrågor som förstudien identifierat, och inom dessa delprojekt har fler chefer och medarbetare involverats på olika sätt. Utvecklingsledningsgruppen för Hälsa, omsorg, skola och fritid liksom kulturförvaltningens ledningsgrupp har hållits informerade om utredningen och har utgjort ledningsmässig förankring och stöd i arbetet.

Nätverk och grupper i Gottsunda har varit delaktiga i arbetet genom information, synpunkter och medskick samt fokus på särskilda frågor och perspektiv. Det gäller exempelvis stora områdesgruppen (verksamma i Gottsunda såsom föreningar, offentliga verksamheter och fastighetsägare), samordningsgruppen för handlingsplan för Gottsundaområdet (kommunala förvaltningar och bolag), hyresgäster och handlare i Gottsunda centrum samt fastighetsägarföreningen i Gottsunda/Valsätra. Information om allaktivitetshuset stod i fokus under den temadag om barn och unga 2021 som hölls inom ramen för handlingsplanen och som samlade aktörer från flera samhällssektorer.

1.4. Koppling till andra processer

1.4.1. Nya Gottsundaskolan

Planeringen av den nya Gottsundaskolan har pågått parallellt med utredningens framtagande, där arbetet varit i skedet om systemprojektering, och letts av Skolfastigheter.

Förstudien identifierade ett antal lokalmässigt viktiga frågor för att allaktivitetshuset och samnyttjandet med skolan skulle fungera väl. Det rörde smidig åtkomst till lokaler genom olika entréer, flöden och passersystem; god överblickbarhet över oprogrammerade ytor; hur lokaler som inte ska samnyttjas kan isoleras; förvaringsmöjligheter för allaktivitetshusets verksamheter; samt ett kontor för allaktivitetshusets medarbetare. Dessa behov har tagits omhand av skolprojektet där förändringar gentemot de första förslagen har gjorts. Se närmare beskrivning av lokalerna i nya Gottsundaskolan under avsnitt 3, Lokalförutsättningar.

Spadtag för nya Gottsundaskolan och allaktivitetshuset skedde 27 april och tidplanen är att den nya skolan står klar för inflytt höstterminen 2024.

1.4.2. Allaktivitetshus i Gränby

Sedan 2021 pågår införande av ett allaktivitetshus i Gränbyskolan utifrån uppdrag till kulturnämnden. Inriktningen för allaktivitetshuset i Gränby har lutat sig mot den

tidigare nämnda förstudien där allaktivitetshus som konceptet utgår från modellen community school (se mer under 2.1.1).

En verksamhetsledare anställdes hösten 2021 och införande började med eleverna på Gränbyskolan (högstadiet). Under våren 2022 påbörjades införande även för eleverna på Liljeforskskolan (mellanstadiet). Utbudet av aktiviteter har växt fram utifrån elevernas önskemål och genomförda intresseinventeringar. Dessutom har verksamhet i samarbete med utbildning- och jobbcener genomförts.

I det tidigt inledande arbetet med allaktivitetshuset har två framgångsfaktorer blivit tydliga. Det första och kanske viktigaste är att bygga upp en gemensam förståelse och engagemang för allaktivitetshus som koncept. Allaktivitetshuset nyttjar skolans lokaler och verkar inom skolans arbetsmiljö. Regelbundna och täta möten mellan skolans ledning, fritidsverksamheten och allaktivitetshuset har varit avgörande för att skapa goda relationer och ett lyckosamt införande.

Den andra framgångsfaktorn är på samma tema om att skapa relationer. Genom att erbjuda frukost varje skoldag har allaktivitetshuset snabbt hittat en bra grund. Frukosten är mer än att mätta magen. Genom frukosten börjar elever, skolans och allaktivitetshusets personal och partners dagen tillsammans i en lugn miljö. Eleverna kommer i tid till lektionerna, har energi och har mött vuxna i en avslappnad start på dagen. Frukosten har skett i samarbete med måltidsservice.

1.5. Lokal implementering av uppdraget

Införandet av allaktivitetshuset i Gränby har skett parallellt med utredningen och planeringen och införandet av ett allaktivitetshus i mindre skala i Gottsunda. Utifrån erfarenheter och framgångsfaktorerna från Gränbys införande har stor vikt där för lagts på att etablera forum där uppdraget om att införa ett allaktivitetshus kan grundas hos ledning och personalgrupper. En lokal ledningsgrupp i Gottsunda har etablerats där syftet med allaktivitetshuset, hur det bör växa fram och vilka utmaningar det innebär, har kunnat diskuteras löpande. I ledningsgruppen ingår rektorerna för Gottsundaskolan och Treklängens skola, områdeschef inom utbildningsförvaltningen, avdelningschef för Fritid Uppsala och chef för Fritid södra (som ansvarar för fritidsklubben på Treklängen och utveckling av aktiviteter i anslutning till skoldagen). Personalgrupperna i både skola och fritidsverksamhet har involverats genom kontinuerlig information. Under våren 2022 sker även facklig involvering.

Ett digitalt studiebesök har genomförts med Malmö kommun, som länge arbetat med allaktivitetshus. Under våren 2022 planeras även ett fysiskt studiebesök där personal från både Gottsundas skolor och Gränbyskolan deltar.

2. Allaktivitetshus i Gottsunda

Utredningen har tagit fram ett förslag till genomförande av ett allaktivitetshus i Gottsunda. Allaktivitetshus etableras som koncept under 2022 och etableras då i befintliga lokaler för att sedan flytta till nya Gottsundaskolan när den invigs höstterminen 2024.

Begreppet ”allaktivitetshus” för tankarna till en byggnad. Det är delvis korrekt, då konceptet om allaktivitetshus utgår från skolan som nav för social utveckling och områdesbaserat arbete. Samtidigt kan begreppet leda till att det är huset i sig som är

viktigt. I den nya Gottsundaskolan kommer flera verksamheter med olika huvudmän att verka.

Undervisning och skolan verksamhet är givetvis grunden, med utbildningsnämnden som huvudman och rektorer som ansvarig för verksamheten.

I skolans lokaler finns även en fritidsklubb, som utgör skolbarnomsorg till inskrivna elever på mellanstadiet. Fritidsklubben har öppet varje dag kl. 13-18 och erbjuder heldagsomsorg vid skollov. Huvudman för verksamheten är kulturnämnden.

Idrottshallen ansvarar idrott- och fritidsnämnden för. De hanterar alla investerings- och driftkostnader och hyr ut hallen till såväl kommunala verksamheter som till föreningar och andra aktörer. Bokning och uthyrning av lokaler görs utifrån fastställda principer och taxor och i ett centralt bokningssystem som sköts av Uppsala Arenor och Fastigheter. Skolan har företräde för att boka lokalen för undervisning.

Allaktivitetshuset är den idéburna verksamhet som utgår från lokalerna i skolan, och som bedriver verksamhet utanför skoltid. Huvudman för allaktivitetshuset är kulturnämnden.

Nedan förslag till införande av allaktivitetshus i Gottsunda omfattar verksamhetens inriktning, styrning och organisation; delaktighet och samskapande; principer för samnyttjande; lokaltillgång samt en beräknad budget för hur allaktivitetshuset ska täcka samtliga kostnader.

2.1. Verksamhet

2.1.1. Verksamhetsinriktning

Allaktivitetshuset i Gottsunda ska vara en trygg och tillgänglig mötesplats som erbjuder avgiftsfria organiserade fritidsaktiviteter till alla boende i området, med barn och unga som bas. Verksamhetsidéen är att allaktivitetshuset ska åstadkomma:

Meningsfull fritid åt fler Gottsundabor – tillsammans! För jämlika uppväxtvillkor och levnadsvillkor och ett tryggt och trivsamt område.

Den typ av allaktivitetshus som beskrivs i förstudien och som ligger till grund för beslut om genomförande av allaktivitetshus i Gottsunda, bygger på den vetenskapligt beprövade modellen ”Community school” eller ”skolan mitt i byn”. Arbetssättet har tillämpats framgångsrikt i områden med socioekonomiska utmaningar världen över i decennier. Att skapa ett allaktivitetshus i form av en ”Community school” handlar om att etablera ett arbetssätt som bygger på bred samverkan mellan olika parter – boende, fastighetsägare, myndigheter, civilsamhälle och näringsliv – med skolans lokaler som nav och huvudsaklig verksamhetsbas. Det handlar inte om att etablera en verksamhet i egen byggnad, som begreppet allaktivitetshus kan antyda om. Konceptet bygger på att aktivera en bred målgrupp, med barn och unga som bas och ingång. Syftet är att stärka barn och ungdomar, deras familjer och närområde utifrån ett helhetsperspektiv, genom att erbjuda avgiftsfri och lättillgänglig fritidssysselsättning. Samnyttjade av skollokaler är därför en bärande grund för konceptet.

En annan bärande idé i modellen är att verksamheten ska ha en idéburen grund, som ger de boende i området möjlighet till inflytande och delaktighet i verksamheten.

Aktivitetssutbudet tas därför fram tillsammans med elever, skola, föräldrar och andra intressenter och anpassas efter just Gottsundas behov, önskemål och förutsättningar.

Målsättningen är att allaktivitetshuset ska verka för att upprätthålla goda utbildningsresultat hos eleverna i området, skapa tillit och bygga relationer mellan elever, personal, familj, skola, näringsliv, civilsamhället och samhället i stort och därigenom verka trivsel- och trygghetsskapande för såväl skolområdet som för hela stadsdelen. Målet är att skapa en generationsöverskridande mötesplats, där goda förebilder i alla åldrar bland Gottsundas boende och verksamma inkluderas och tas tillvara som resurser.

2.1.2. Målgrupper

Allaktivitetshuset riktar sig till i huvudsak deltagare från närområdet och ska vara en tillgång för alla Gottsundabor, med fokus på barn och unga. Verksamheten ska verka för en jämn könsfördelning och aktivt arbeta för att i större utsträckning nå även flickor och unga kvinnor (som idag är en underrepresenterad grupp i Gottsundas organiserade fritidsliv). Olika målgrupper – elever, föräldrar, unga, vuxna, äldre – alla ska erbjudas plats och en del av allaktivitetshuset utifrån individuellt anpassade aktiviteter och till viss del även individuella öppettider (i direkt anslutning till skoltid för barn- och unga). För att alla ska känna sig välkomna och trygga är det viktigt att allaktivitetshuset inte blir en plats för oorganiserat ”häng” vilket lätt kan skapa stök och otrygghet. Målgruppen som allaktivitetshuset riktar sig till, är därför deltagare eller medverkande i allaktivitetshusets organiserade utbud. För att möta behov av ett mer kravlöst umgänge, som inte nödvändigtvis kretsar kring att utföra en aktivitet utan mer att finnas i ett sammanhang, skulle idéer som kan kallas ”öppet vardagsrum” eller liknande kunna vara en del av allaktivitetshusets utbud.

2.1.3. Aktiviteter och öppettider

Konceptet med en idéburen verksamhet gör att aktivitetssutbudet styrs av deltagarna i allaktivitetshuset, det vill säga av barn och unga samt boende i området. Schemat behöver därför lämna utrymme för löpnade flexibilitet vad gäller innehåll. Hur innehållet svarar upp mot verksamhetens övergripande intentioner behöver fortlöpande utvärderas.

Erfarenheter från andra kommuner visar att det är viktigt att erbjuda separata aktiviteter för olika åldersgrupper och separera aktiviteter för mellanstadie-, högstadie- respektive gymnasieelever. Det är även viktigt att barn och unga ges möjlighet till deltagande i fritidsaktiviteter utan närvaro av föräldrar eller äldre syskon. Föräldrar eller äldre syskon kan delta och/eller medverka i andra delar av verksamheten. Detta utestänger dock inte att man även kan erbjuda åldersmixade aktiviteter.

För att trygga skolans kärnverksamhet – utbildning – och att dess primäruppdrag inte störs, håller allaktivitetshuset öppet utanför skolans öppettider. Undantaget för detta är den rastverksamhet som sker i samverkan mellan skolan och allaktivitetshuset.

Allaktivitetshuset bedriver verksamhet under helger, på lov och före och efter skoldagen. Elever bör erbjudas aktiviteter i direkt anslutning till skoltid, och övriga med större marginal till skoldagens slut. Att erbjuda verksamheter i direkt anslutning till skoldagen är av stor betydelse för att nå besökare som annars inte deltar i fritidsaktiviteter, i synnerhet flickor och unga kvinnor.

En orsak till den föreslagna tidsmässiga gränsdragningen är även att underlätta för ansvarsfördelningen mellan olika verksamheter i skolan. Skolor är under skoltiden personal och elevers arbetsplats, där rektor har ett arbetsmiljöansvar. Schemat för allaktivitetshuset arbetas fram i nära samarbete med skolans ledning, stadsbyggnadsförvaltningens idrott och fritid (som ansvarar för uthyrning av idrottshallen) och fritidsklubben för att kunna anpassa öppettiderna så att det fungerar för alla berörda verksamheters behov.

2.2. Värdegrund

Allaktivitetshusets verksamhet behöver styras av en tydlig värdegrund som förtydligar förhållningsregler för såväl aktivitetsutbud som deltagande och som stödjer verksamhetsinriktningen. Värdegrunden kan handla om att alla kan ta initiativ till aktiviteter, att verksamheten inte strider mot de sju diskrimineringsgrunderna, att deltagarna måste vara drogfria etc. Som jämförelse styrs Gottsunda kulturhus idag av en framtagen värdegrund. Värdegrunden ska med andra ord formalisera verksamhetsinriktning, och tydliggöra vilka spelregler som gäller för alla partners.

För att värdegrunden ska bli relevant och accepterad behöver den tas fram i brett samskapande, tillsammans med de parter, boende och elever som vill verka i allaktivitetshuset. Värdegrunderna för Gottsunda respektive Gränbys allaktivitetshus behöver inte vara densamma, men väsentliga grundprinciper bör återfinnas i båda värdegrunderna.

Under 2021 och 2022 växer allaktivitetshuset i Gottsunda fram, med fokus på eleverna i Gottsundaskolan och Treklängens skola. Under hösten 2022 planeras för rekrytering av en verksamhetsledare (se mer under organisation nedan), vars uppgift blir att under våren 2023 leda framtagande av en värdegrund tillsammans med elever, boende och partners till allaktivitetshuset. I detta arbete bör erfarenheter från allaktivitetshuset i Gränby föras in.

2.3. Delaktighet och samverkan

Konceptet med allaktivitetshus bygger på samverkan och delaktighet av många olika aktörer och boende. Eftersom allaktivitetshuset har börjat växa fram med bas utifrån eleverna på Gottsundaskolan och Treklängens skola har intresseinventeringar med dessa elever genomförts under hösten 2021 och våren 2022. Liknade inventeringar har tidigare gjorts på Gränbyskolan.

I den fortsatta utvecklingen av allaktivitetshuset kommer intresseinventeringar av fler målgrupper och gottsundabor att göras. Relationer mellan allaktivitetshuset, boende och olika målgrupper kan skapas på många sätt. Det kan ske genom öppet hus, aktivitetsdagar, uppsökande möten, besök hos andra verksamheter osv. I Gränby har en familjedag genomförts där vuxna och barn i området bjöds in till olika prova på-aktiviteter samt att lämna idéer till allaktivitetshuset. Även promenader har genomförts för att fånga in intresse och hitta former för samskapande i allaktivitetshuset. Utbudet av aktiviteter i Gränby allaktivitetshus är nu bredare än skolans elever.

Genomförandet av aktiviteter sker i samverkan mellan olika aktörer. Under hösten 2021 och våren 2022 har information om vad allaktivitetshuset som koncept är diskuterats i olika nätverk, forum, styrgrupper och arbetsgrupper. En film har tagits fram av personal och deltagare i allaktivitetshuset. De första aktiviteterna i Gottsunda

sker i samverkan med aktörer som Röda Korset, Gottsundabiblioteket, Gottsunda kulturhus, Gottsundabadet, Gottsundakyrkan och Uppsala Ungdomsjour.

2.4. Styrning, ledning och organisation

2.4.1. Personal och bemanning

Verksamhetsledare

Erfarenheter från andra kommuner liksom i Uppsala i Stenhagen, Gottsunda och liknande, visar att allaktivitetshuset behöver ha en verksamhetsledare. Verksamhetsledaren ansvarar för att tillsammans med andra aktörer ta fram och upprätthålla en gemensam värdegrund som styr aktiviteter och verksamhet inom allaktivitetshuset. Verksamhetsledaren ansvarar för löpande kontakt med skolans ledning/rektorer och övriga verksamheter inom skolans lokaler för att samverka och samnyttjande av lokaler ska gå smidigt.

Verksamhetsledaren är kanalen för löpnade hantering av frågor som rör avtal, samnyttjande och verksamhetens utveckling. Verksamhetsledaren ansvarar även för kontakt och samverkan med allaktivitetshusets partners såsom föreningar, boende, näringsliv, fastighetsägare, offentliga aktörer och andra kommunala förvaltningar och bolag som ingår i allaktivitetshusets verksamhet.

Enhetschef Fritid Södra har budget- och personalansvar för allaktivitetshuset i Gottsunda. Verksamhetsledaren har ansvar för planering och samordning av aktiviteter och att dessa synkar med skolans verksamhet och övrig uthyrning av lokaler. Verksamhetsledaren ansvarar även för att bemanning och personal, säkrar en trygg verksamhet och har ansvar för de volontärer som deltar i verksamheten och som kompletterar personalstyrkan. Verksamhetsledaren deltar i och rapporterar kontinuerligt till lokal ledningsgrupp och verkställer ledningsgruppens beslut (se mer nedan).

Personal/medarbetare

För att allaktivitetshusets verksamhet ska vara ändamålsenlig och trygg behövs bemanning. Erfarenheter har hämtats från bland annat allaktivitetshuset i Malmö som har haft verksamhet i flera år. Där räknar kommunen att ett allaktivitetshus behöver fyra till fem medarbetare, inklusive en verksamhetsledare. Bedömningen är att när allaktivitetshuset i Gottsunda är fullt utbyggt och flyttar in i nya Gottsundaskolan så är en motsvarande bemanning rimlig, vilket även är i linje med Gränby allaktivitetshus.

Uppdraget för allaktivitetshusets medarbetare är att säkra en trygg verksamhet för deltagarna, dvs både elever i Gottsundaskolan och Treklängen och boende i området. Bemanningen ska säkerställa att värdegrunden efterlevs utifrån allaktivitetshusets uppdrag att erbjuda organiserade och avgiftsfria aktiviteter. Uppdraget är även att skapa relationer med deltagarna, såväl elever som boenden, och med allaktivitetshusets partners. Partnerskap och samverkan för allaktivitetshuset utvecklas löpande.

Medarbetarna ansvarar även för att deltagarna i allaktivitetshuset har reellt inflytande och medbestämmande kring vilka aktiviteter som ska utföras och att budgeten för aktiviteter kommer olika målgrupper till godo.

Samverkan med skolan och fritidsklubb kring personal är en vinst som kan ge synergier till både skolan och allaktivitetshuset, genom bemanning vid exempelvis frukost och rastverksamhet.

Volontärer och arbetsmarknadsanställningar

En viktig fråga för att verksamheten ska vara trygg är rejäl tillgång till personal och bemanning. Det krävs för att ha uppsikt över lokalerna samt att guida rätt och kunna hjälpa till på olika sätt.

Volontärer kan komma från många olika håll. Det kan vara engagerade boende i området, far- och morföräldrar och andra äldre, medlemmar i olika föreningar osv. Volontärer kommer att behövas och en organisation för att rekrytera, ta omhand och organisera volontärerna på ett bra sätt behöver växa fram. Verksamhetsledare och dess medarbetare i allaktivitetshuset ansvarar för detta.

En annan personalgrupp som kan bidra till allaktivitetshuset är olika former av arbetsmarknadsanställningar. Samverkan med utbildnings- och jobbcenter kan skapa ytterligare synergier i form av värdskap och ge praktik för jobbcenters deltagare.

Aktivitetsledare

För de aktiviteter som genomförs inom ramen för allaktivitetshuset, själva aktivitetsutbudet, behövs ett antal aktivitetsledare. Hur många är omöjligt att svara på då det beror på vilka aktiviteter som efterfrågas och erbjuds. Det kan vara en privatperson som lär ut ett hantverk, matlagning eller liknade, eller en professionell person som håller kurser i dans, film, musik m.m. eller föredragshållare av olika slag. En budget behöver därför avsättas till aktivitetsledare, liksom en budget för materialkostnader och liknande som uppkommer i samband med aktiviteter.

2.4.2. Ledning

Lokal ledningsgrupp för samverkan och samnyttjande

Kulturnämnden är organisatorisk hemvist för allaktivitetshuset i Gränby och Gottsunda och därmed är kulturförvaltningen ansvarig förvaltning. Allaktivitetshuset bygger dock på samverkan.

För den dagliga verksamheten behövs en lokal ledningsgrupp för att säkerställa smidig samverkan mellan de olika huvudmännen i lokalerna. Under hösten 2021 har en sådan etablerats med chefsrepresentanter från Gottsundaskolan, Treklängens skola och kulturförvaltningen. Ledningsgruppen är ett forum för löpande avstämningar och beslut mellan berörda verksamheter. När verksamhetsledaren finns på plats kommer hen att ingå i den lokala ledningsgruppen.

Ledningsgruppen beslutar i frågor om lokalutnyttjande, samverkan, övriga gemensamma frågor och träffas kontinuerligt. Verksamhetsledaren rapporterar till och verkställer beslut tagna av ledningsgruppen.

Ledningsgruppen har kontinuerliga möten med den centrala bokningen för att följa upp utvecklingen av uthyrning av lokalerna och utveckla god samverkan mellan allaktivitetshuset och de verksamheter som nyttjar lokalerna.

Styrgrupp

Styrgrupp för allaktivitetshuset består av avdelningschef Fritid Uppsala inom kulturförvaltningen och områdeschef inom utbildningsförvaltningen. Allaktivitetshusets verksamhet och utveckling föreslås tas upp i utvecklingsledningsgruppen för Hälsa, omsorg, skola och fritid två gånger per år samt vid behov av förankring eller förvaltningsövergripande beslut.

Deltagarråd

Allaktivitetshuset bygger på delaktighet. Former för olika typer av deltagarråd behöver därför utvecklas. Det innebär dels kontinuerliga möten med föreningsnätverk och andra intresseorganisationer, där det är viktigt att skapa kontinuitet i dialogerna och att verksamhetsledaren är lyhörd för nya intressenter. Det innebär också att etablera ett framtida deltagarråd av boende/deltagare i allaktivitetshuset som är med och driver utveckling av utbudet och verksamheten och som beslutar om vissa delar av budgeten kopplat till aktiviteter. Verksamhetsledaren leder detta arbete.

2.5. Allaktivitetshusets ansvar

Allaktivitetshuset ansvarar för all verksamhet som bedrivs under dess paraply. Tydliga rutiner för deltagande i aktivitet och rutiner för samarbetsparter/föreningar som bedriver verksamhet under allaktivitetshusets paraply styr verksamheten. Rutinerna ska klargöra att ansvaret för elever som är inskrivna i fritidshem eller fritidsklubb och som deltar i aktivitet anordnat av allaktivitetshuset ligger på fritidshem och fritidsklubb. Försäkringsfrågan bör också tydliggöras i rutinen.

I ansvaret för verksamhetsledaren ingår att ta fram rutiner som beslutas av den lokala ledningsgruppen, och att följa upp rutiner efterlevs.

2.6. Förhållande till annan kultur- och fritidsverksamhet

2.6.1. Gottsunda kulturhus

Gottsunda kulturhus består idag av flera verksamheter under ett gemensamt paraply. Det är Konstateljén Konstjord, Gottsunda Dans och teater, föreningshuset Kontakten, Gottsundabiblioteket, samt programverksamhet på Kulturpunkten. Kulturnämndens intention är att från och med 2029 utveckla Gottsunda kulturhus med större lokaler i ett hållplatsnära läge så att verksamhet kan anpassas till Gottsundas roll som stadsnod och bli attraktiv för människor från ett större upptagningsområde.

Visionen är att skapa en mötesplats där många kulturella verksamheter samspelar och som är tillgängligt för alla. Gottsunda Nya Kulturhus verksamhetsidé är att utgöra ett "kulturellt nav i södra Uppsala med stark lokal förankring och hög kvalitet, som låter människor och idéer ta plats och lockar besökare från hela regionen". Fokus för verksamheten är att erbjuda ett "kravlöst och generationsöverskridande umgänge" för kulturintresserade i alla åldrar. En kreativ plats som känns välkomnande och andas aktivitet hela året.

Gottsunda Kulturhus är en viktig samarbetspart där växelverkan mellan allaktivitetshusets olika grupper och Kulturhusets arenor för professionell scenkonst,

civilsamhällets aktörer samt andra på olika sätt engagerade parter gemensamt kan dra nytta av varandra. Kulturhuset har arenor, allaktivitetshuset deltagare och aktörer!

2.6.2. Avgiftsfria aktiviteter

Kulturnämnden och idrott- och fritidsnämnden ger idag stöd till flera organisationer för avgiftsfria aktiviteter. Detta blir ett viktigt inslag i allaktivitetshuset och kontinuerlig dialog mellan verksamhetsledaren och handläggare av verksamhetsstöd för samverkan och utveckling blir viktigt utifrån ett områdesbaserat arbetssätt.

2.6.3. Fritidsklubb

Fritidsklubb är en öppen fritidsverksamhet som erbjuds till barn mellan 10–12 år i enlighet med skollagen. Fritidsklubbarnas huvudman är kulturnämnden. För att ta del av en fritidsklubbs verksamhetsutbud behöver man vara inskriven på den specifika fritidsklubben.

En del av allaktivitetshusets verksamhet är att erbjuda kostnadsfria aktiviteter till skolan elever i anslutning till skoldagen, och allaktivitetshuset kan därför tyckas snarlikt fritidsklubbens verksamhet. En avgörande skillnad mellan fritidsklubb och allaktivitetshus är att fritidsklubben är en lagstadgad skolbarnsomsorg, där föräldrarna anmäler barnet och verksamhet erbjuds alla dagar även lovdagar. Fritidsklubben erbjuder aktiviteter, läsläsning, mellanmål och en plats där barnen vistas hela eftermiddagen samt och under lov och studiedagar. Måltider ingår i form av mellanmål och lunch.

Allaktivitetshuset erbjuder *aktiviteter* men har inget helhetsansvar för eleverna under utsatta tider. Allaktivitetshuset har heller inget ansvar eller skyldighet att erbjuda aktiviteter och sysselsättning för elever under vissa tider eller under lov. Allaktivitetshusets målgrupp är även bredare än eleverna på skolan, och riktar sig mot hela lokalsamhället.

Fritidsklubbens deltagare kan dock delta i en eller flera av allaktivitetshusets aktiviteter, som en del av schemat och utbudet på fritidsklubben. Eleverna väljer själva vilka aktiviteter som är aktuella. Fritidsklubben har då formellt ansvar för eleverna i samband dessa aktiviteter.

2.6.4. Uppsala kulturskola

Uppsala kulturskola bedriver idag verksamhet på flera platser i Uppsala, där stor del av verksamheten sker på Skolgatan. Undervisning sker även i olika skolor. I Gottsundaområdet bedrivs verksamheten El Sistema på Treklangens skola i årskurs F-2 genom musikundervisning som en obligatorisk del av skoldagen. El Sistema är ett koncept med syfte att genom musiken, och tillsammans med familjen, främja barns framtid i områden med socioekonomiska utmaningar. El Sistemas pågående verksamhet i Treklangens skola är under utveckling.

Genom samarbete mellan allaktivitetshuset och kulturskolan kan möjlighet ges till barn och unga att kostnadsfritt prova på olika kulturformer som finns i kulturskolans verksamhet och därmed sänka trösklarna för att ta del av undervisningen inom Kulturskolan.

2.6.7. Uthyrning av lokaler

Flera lokaler i nya Gottsundaskolan som ingår i allaktivitetshuset kommer att kunna hyras av föreningar och privatpersoner. Det görs på samma sätt som i hela Uppsala kommun, d.v.s. genom det centrala bokningssystemet som sköts av Uppsala Arenor och Fastigheter.

Allaktivitetshusets verksamhetsledare har kontinuerlig dialog med bokningen och inför varje läsår görs avstämning kring blockhyrning av lokaler som allaktivitetshuset behöver för sin verksamhet.

Allaktivitetshuset kompletterar bokningens rutiner (avseende ordningsregler, utlämning av nycklar m.m.) med specifika rutiner som gäller vid uthyrning av allaktivitetshusets lokaler där den som ska hyra lokal i allaktivitetshuset ska alltid ha kontakt med allaktivitetshuset för genomgång innan uthyrning. Medarbetare inom allaktivitetshuset har kontinuerlig uppföljning av uthyrda lokaler.

3. Lokalförutsättningar

3.1. Lokaler i nya Gottsundaskolan

Nya Gottsundaskolan kommer att inrymma lokaler för grundskola, fritidsklubb, idrottshall och allaktivitetshus. Lokalerna består av två vinkelställda huskroppar i tre respektive fem våningar.

I anslutning till skolans huvudentré, och kontorsavdelning för skolans personal, återfinns en stor entréhall med reception och en cafédel. Mitt i entréhallen finns ett grupprum – det så kallade ”Isberget”. På plan 1 finns den stora matsalen som kan avskärmas i flera sektioner, ett motorikrum, slöjdsalar, bildsal och musikal.

På plan 2, med huvudsaklig access från entréhallen via matsalen, finns fritidsklubb, hemkunskapssalar, ett boktorg (skolbibliotek) och skrivbordsplatser för datorer, ”mediatek”. På plan två finns även en fullstor idrottshall som är nåbar via ett eget trapphus. Trapphuset kan i sin tur nås antingen utifrån, direkt från fritidsklubbens lokaler, eller inifrån entréhallen. På plan 3 finns en danssal.

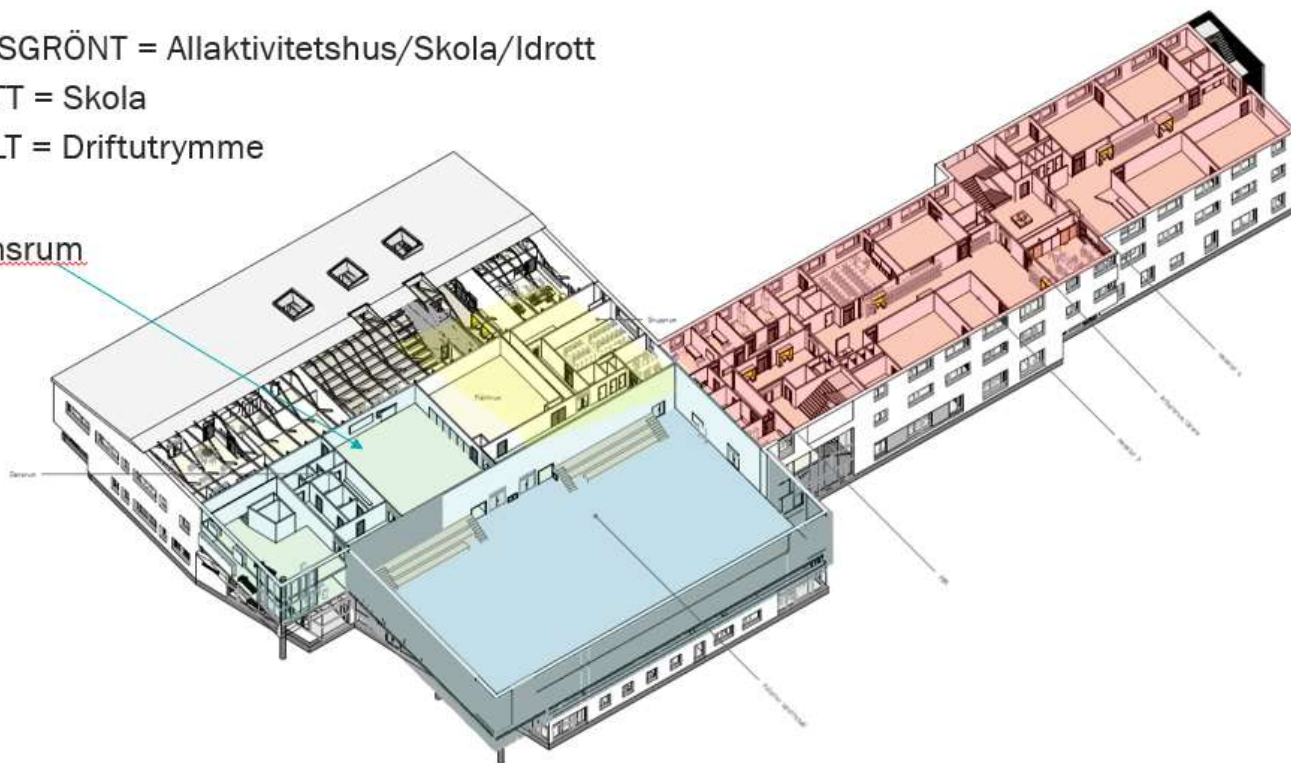
Undervisningssalarna på plan 2, 3, 4 och 5 tillägnas endast undervisningsändamål och är inte avsedda för samnyttjande. Mer detaljerad beskrivning och användning av lokalerna i nya Gottsundaskolan finns i Skolfastigheters systemhandling Bilaga Flödesscheman, daterad 2022-02-18.

LJUSGRÖNT = Allaktivitetshus/Skola/Idrott

RÖTT = Skola

GULT = Driftutrymme

Dansrum

Ritning: plan 3 i nya Gottsundaskolan

3.2. Lokaler för allaktivitetshuset

Allaktivitetshuset kommer att ha flera lokaler för sin verksamhet som möjliggör olika typer av aktiviteter och att organisationen fungerar väl.

De lokaler som allaktivitetshuset kan använda är:

- Entréhallen
- Receptionen i anslutning till skoladministrationen. Där finns även utrymme för en arbetsplats för allaktivitetshusets medarbetare.
- Cafédelen
- Motorikrummet
- Slöjdsal/kombisalerna (som ligger i den samnyttjade delen, finns även slöjdsalar i utbildningslokalerna som inte avser samnyttjande)
- Bildsalen
- Matsalen
- Boktorget
- Bibliotekets tysta rum
- Mediateket
- Hemkunskapssalarna
- Fritidsklubbens lokaler
- Idrottshallen
- Danssalen

Entréhallen med den väl synliga receptionen gör det möjligt med ett tydligt mottagande till allaktivitetshuset där deltagare kan guidas rätt till aktiviteter. I receptionen finns även utrymme för en arbetsplats för allaktivitetshusets medarbetare. I anslutning till de samnyttjade localsalarna finns förråd, som ger plats åt såväl skolundervisningens material som allaktivitetshusets verksamhet. Ett särskilt förråd till allaktivitetshusets verksamhet finns anvisat i anslutning till hemkunskapssalarna.

Matsalen är stor och kan användas till flera ändamål. Dels är matsalen uppbyggd av flera sektioner, med en större del och två mindre sektioner. Den större matsalsytan kan delas genom avskärmning. I anslutning till denna större matsalsyta finns trappan till plan 2. Den större matsalen möjliggör arrangemang med scen eller duk/skärm och då blir trappan sittplatser för detta.

Hur lokalerna ska användas av de olika verksamheterna behöver tydliggöras i överenskommelser. Det handlar om tidsbokningar för idrottshallen och att fördela tider för de olika verksamheterna i de samnyttjade lokalerna. Verksamhetsledaren för allaktivitetshuset arbetar tillsammans med skolan med att samordna och synka ett schema, som också ses över inför varje läsår.

Tydliga regler, rutiner och god bemanning krävs för att allaktivitetshuset ska bli den trygga plats för aktiviteter som är avsikten. Samspelet med styrning och bemanning av allaktivitetshuset är därför avgörande för framväxten av allaktivitetshuset.

3.3. Fördelning av hyreskostnader

Många ytor i nya Gottsundaskolan kommer att samnyttjas, medan andra kommer att nyttjas exklusivt av en viss verksamhet.

Fördelningen av hyra för nya Gottsundaskolan har gjorts mellan utbildningsnämnden, kulturnämnden och idrott- och fritidsnämnden. För de ytor som samnyttjas har hyran fördelats 50 procent var mellan allaktivitetshuset och grundskolan. Detta innefattar även de ämnessalar som kan samnyttjas. Hyra för grundskolans ytor kommer att belasta utbildningsnämnden. Till störst del belastar grundskolans hyra Gottsundaskolan men till viss del även Treklängens skola. Hyra för allaktivitetshusets och fritidsklubbens ytor kommer att belasta kulturnämnden.

Fördelningen för samnyttjande är gjord utifrån en nyckel baserad på uppskattade nyttjandegrader av lokalerna. Skolans verksamhet, och därmed utbildningsnämnden, beräknas nyttja lokalerna kl. 8-17 under vardagar. Allaktivitetshuset, och därmed kulturnämnden, beräknas nyttja lokalerna kl. 17-22 under vardagar och kl. 8-22 under helger. Dessa tider har avrundats till 50 procents nyttjande vardera. Den jämna fördelningen av kostnaderna har också ett symboliskt värde i att verksamheterna är jämbördiga parter med ett delat ansvar för lokalerna.

Flera av lokalerna som i hyresfördelningen bekostas till 100 procent av en part, kommer i praktiken att samnyttjas. Det gäller vissa specialsalar som belastar skolan och utbildningsnämndens budget. Motorikrummet på plan 1, grupprummet Isberget, cafét och danssalen kommer istället belasta allaktivitetshuset och kulturnämndens budget. Fördelningen är gjord utifrån parternas funktionsprogram och således vilken part som främst kommer att nyttja ytor för sin verksamhet. Part som till fullo bekostar en yta äger rätt att besluta om ev. förändringar av dem (se mer under samnyttjande i praktiken).

Fritidsklubben på plan 2 belastar kulturnämndens budget till 100 procent. Fritidsklubbens lokaler är tänkt att kunna nyttjas av allaktivitetshuset under tider när klubben inte har verksamhet.

Idrott- och fritidsnämnden står för alla investerings- och driftskostnader för idrottshallar i Uppsala kommun och hyr sedan ut hallarna till skolor, föreningsliv och andra aktörer enligt fastställda regler och taxor. Hyra för idrottshallens belastar därför idrotts- och fritidsnämnden till 100 procent. Såväl skolan som allaktivitetshuset kommer att boka tider i idrottshallen för sin verksamhet, där kostnader för de timmar

som bokas belastar respektive verksamhets driftbudget (Gottsundaskolan, Treklängens skola, allaktivitetshuset, fritidsklubben).

4. Samnyttjande i praktiken

Den nya Gottsundaskolan blir unik i Uppsala, där lokalbehov för allaktivitetshus och smidigt samnyttjande av flera verksamheter har varit vägledande i utformningen från början.

Ändamålsenliga lokaler är en viktig förutsättning för att samnyttjande ska fungera, men avgörande är också tydlighet kring ansvar och rutiner. Det handlar om överenskommelser för överlämning av lokaler så att exempelvis hemkunskapsundervisningen i skolan och matlagande aktiviteter inom allaktivitetshuset kommer till lokaler som är iordningställda efter fastlagda överenskommelser, så att båda verksamheterna fungerar. Andra exempel är hantering om lokalerna utsätts för skadegörelse eller om det uppkommer behov av ändringar av lokalutformningen.

Erfarenheter om samnyttjande finns från flera platser i Uppsala och andra kommuner. Under 2021-2022 har bl.a. framtagande av samverkansavtal om samnyttjande av lokaler pågått i Västra Stenhagenskolan och Stenhagens kulturcentrum. Utifrån tidigare erfarenheter finns vissa vägledande principer för vad som bör regleras i ett samverkansavtal.

4.1. Principer för samverkansavtal

Samverkansavtalet är i första hand ett avtal mellan de verksamheter som nyttjar lokalerna, med syfte att underlätta verksamheternas bedrivande. Det är således viktigt att verksamheterna är med och utformar avtalet för att säkerställa att frågor som är viktiga för verksamheterna fångas upp. Genom att involvera verksamheterna skapas även förståelse för avtalets innehåll vilket ger samverkansavtalet större legitimitet.

Samverkansavtalet bör reglera vilka lokaler som ska samnyttjas, vilka verksamheter som ska nyttja vilka ytor och på vilka tider. Samverkansavtalet bör även reglera lokalernas möblering och utrustning samt innehålla riktlinjer för hur lokalerna får anpassas och förändras genom lokalförändringar.

En uppdelning bör göras mellan lokaler som samnyttjas fullt ut och lokaler som samnyttjas men som är starkt kopplade till en viss verksamhets kärnverksamhet. De lokaler som samnyttjas fullt ut har alla verksamheter lika stort intresse av. Således ska nyttjande och utformning alltid beslutas i samförstånd. De lokaler som har en stark koppling till en viss verksamhets kärnverksamhet bör hanteras på så sätt att den verksamhet som har starkt behov av lokalen har mandat att bestämma över lokalens nyttjande och utformning.

Utöver detta bör samverkansavtalet beskriva hur kostnader för lokalerna hanteras och fördelas mellan verksamheterna. Samverkansavtalets principer för hantering och fördelning av kostnader bör utformas för att vara enkla att tillämpa i det enskilda fallet. Förslagsvis fördelas kostnaderna mellan verksamheterna på samma sätt som hyreskostnaden, se avsnitt 3.4. Regleringar som leder till att ansvar för enskilda kostnader måste utredas bör undvikas med undantag för skadegörelse.

Samverkansavtalet bör även tydliggöra verksamheternas gemensamma ansvar för att lokalerna hålls i gott skick. Det är en god idé att beskriva verksamheternas förväntningar avseende iordningställande efter nyttjande och hur och när felanmälningar ska ske. Hur skadegörelse hanteras bör även regleras.

Samverkansavtalet kan även innehålla riktlinjer för hur samarbete och kommunikation ska ske mellan verksamheterna. Övriga frågor som kan tas upp är ordningsregler, lås och larm och bokning av lokaler.

5. Allaktivitetshus i närtid

Allaktivitetshus som koncept införs redan under våren 2022, och utvecklas stegvis till full skala inför höstterminen 2024 då verksamheten flyttar in i nya Gottsundaskolan. Under denna uppbyggnadstid bedrivs verksamheten i flera befintliga lokaler i Gottsunda såsom Mötesplats Treklängen, Kulturpunkten, idrottshallen, Gottsundakyrkan, Gottsundabadet och Gottsundaskolans moduler. Mötesplats Treklängens tidigare lokaler samnyttjas mellan Treklängens skola, Treklängens fritidsklubb, träffpunkt äldre och El Sistema Kulturskolan. Dessutom nyttjas lokalerna för utveckling av aktiviteter i anslutning till skoldagen och på kvällar och helger. En musikstudio har etablerats och är flitigt utnyttjad.

Allaktivitetshuset kommer inte ha några öppettider i bemärkelsen bemanning under utsatta tider såsom tanken är när verksamheten flyttar in i nya Gottsundaskolan. Aktiviteter erbjuds utifrån ett framtaget schema som tas fram utifrån elevers och Gottsundabors intressen, i direkt anslutning till skoltid samt på kvällar och helger. Kulturförvaltningen sköter koordineringen av schemat genom befintlig koordinator inom Fritid södra. Under 2022 är det en koordinator på 50 procent som säkerställer koordinering av aktiviteter i de olika lokalerna.

Under hösten 2021 etablerades en Ungdomsarena med aktiviteter två dagar i veckan, som ingår i allaktivitetshusets paraply. Ungdomsarenan är en samverkan mellan Gottsundakyrkan, socialförvaltningen genom ungdomsjouren och kulturförvaltningen. Syftet är relationsskapande och att vara en arena för dialog. Ungdomsarenan rymmer spontana aktiviteter under strukturerade former med olika program, möjlighet till läxhjälp och samtal i direkt anslutning till skoldagen. Verksamheten har varit uppskattad med en jämn fördelning av flickor och pojkar. Det har varit särskilt viktigt att nå flickor.

Den framväxande funktionen om fritidslots blir en viktig aktör i allaktivitetshuset. Fritidslotsen har som uppdrag att informera om varför det är bra att ha något att göra på fritiden och vad man kan göra på fritiden i Uppsala kommun. När ett enskilt barn/ungdom vet vad den skulle vilja prova för aktivitet kan fritidslotsen höra av sig till verksamheten/föreningen, följa med de första gångerna, informera föräldrarna om aktiviteten och vad som förväntas av dem som föräldrar. Fritidslotsen har nära samverkan med försörjningsstöd, socialförvaltningen (t.ex. ungdomscoacher och socialarbetare i skolan), skolan, fritidsgård/fritidsklubb och verksamheter/föreningar/kulturaktörer. Lotsen ska vara känd på lokala skolor för lärare, kuratorer och socialarbetare i skolan. Fritidslotsen arbetar med att stötta enskilda barn och lotsar via sina nätverk till olika aktiviteter.

6. Finansiering

6.1. Beräknad budget

6.1.1. Helårsbudget

En beräknad helårsbudget för ett fullt utbyggt allaktivitetshus har tagits fram. Helårsbudgeten inkluderar alla kostnader för personal, verksamhet och de lokaler som ska belasta allaktivitetshuset.

Personal-, verksamhets-, och driftskostnader för allaktivitetshuset i full skala beräknas till 4 500 000 kr årligen. Hyreskostnaderna i nya Gottsundaskolan som bekostas av allaktivitetshuset beräknas till strax över 4 600 000 kr.

Personal	2 600 000 kr
Städ	350 000 kr
Driftkostnader	300 000 kr
Måltider	300 000 kr
Program, verksamhet	950 000 kr
Totalt, verksamhet och bemanning	4 500 000 kr
Hyra (ink. underhåll, el och dyl.)	4 612 868 kr

6.1.2. Stegvis uppbyggnad av allaktivitetshusets kostnader

Under 2022 till 2024 växer allaktivitetshuset fram stegvis och kostnaderna ökar därför år för år, för att 2025 ha nått 4 500 000 kr i helårsbudget enligt ovan.

År	Vad budgetutökningen avser	Stegvis utökning av budget
2022	Bemanning Lokal och städkostnader Treklängen	1 700 000 kr
2023	Rekrytering verksamhetsledare Utveckling aktiviteter	800 000 kr
2024	Bemanning Driftkostnader halvårseffekt	1 000 000 kr
2025	Bemanning Driftkostnader helårseffekt	1 000 000 kr

Budget för allaktivitetshuset hanteras inom mål- och budgetprocessen där de uppskattade kostnaderna för åren 2022, 2023 och 2024 har äskats inom ordinarie process.

6.2. Möjlighet till extern finansiering

En omvärldsbevakning av möjligheter till extern finansiering har gjorts och nedan listas möjliga medfinansierare till delar av allaktivitetshusets verksamhet och partners.

Allmänna arvsfonden - Har två stödformer: *Lokalstöd* – för att göra en om-, till-, eller nybyggnation för att kunna starta ny verksamhet på orten (inom tio kilometer).

Projektstöd – för att utveckla, ta fram och skapa en metod, en modell, ett arbetssätt eller en typ av verksamhet. Arvsfondens målgrupper är: Barn till och med 11 år, med eller utan funktionsnedsättning, Ungdomar från 12 till och med 25 år, med eller utan funktionsnedsättning, Personer från 26 år med funktionsnedsättning, Äldre från 65 år.

[Ansök om pengar - Allmänna arvsfonden](#)

Länsförsäkringar – Sponsring till lokala idrottsföreningar. Samarbeten ska vara långsiktiga med tydlig koppling till socialt ansvar, trygghet och inkludering. För att ta del av sponsring ska alla idrottsklubbar som stöttas delta på en utbildning/ föreläsning kring ledarskap, gruppklimat och hur man aktivt motverkar kränkningar inom idrotten.

Ansökan om sponsring sker löpande: [Sponsring - Länsförsäkringar Uppsala \(lansforsakringar.se\)](#)

Kulturrådet – Bidrag ges inom dessa områden: litteratur, läsfrämjande och bibliotek, bild- och formkonst, museer, musik, teater, dans och nutida cirkus, Skapande skola samt nationella minoriteters kultur. Olika bidrag har olika ansökningstider. [Sök bidrag - Kulturrådet \(kulturradet.se\)](#)

MUCF - fördelar statsbidrag och EU-bidrag till små och stora verksamheter och projekt som gör nytta för Sveriges unga och för det svenska civilsamhället. Olika bidrag har olika ansökningstider. [Bidrag | MUCF](#)

Jerringfonden - Jerringfonden beviljar aktivitetsbidrag till föreningar, organisationer, skolor och institutioner som har verksamhet för barn och ungdomar (upp till 18 år) med särskilda behov. Med särskilda behov avses fysisk eller psykisk funktionsnedsättning, kronisk sjukdom eller social utsatthet. Bidragen ska komplettera det stöd som samhället ger och gå till aktiviteter som stärker barnens personlighetsutveckling och kreativitet. Det kan till exempel vara läger, dans- och teatergrupper eller idrottsaktiviteter. Ansökan kan göras 1 augusti – 20 oktober.

[Föreningsliv & skolor - Jerringfonden](#)

Jane och Dan Olssons Stiftelse för Sociala Ändamål - Stiftelsens ändamål är att främja den sociala, fysiska och mentala miljön i samhället, i Sverige och utomlands, att verka för integration och jämlikhet samt motverka sjukdom, fattigdom, kvinnovåld, rasism, kriminalitet och diskriminering, att stödja barns och ungdomars aktiviteter, hälsa och livskvalitet. Ansökningar ska inkomma senast 1: a mars varje år. [Jane och Dan Olssons Stiftelse för Sociala ändamål \(jodfoundations.com\)](#)

Skandiatiftelsen & Amphionstiftelsen - Enligt stiftelsernas stadgar kan stöd lämnas till religiösa, välgörande, sociala, politiska, konstnärliga, idrottsliga eller andra liknande kulturella eller allmännyttiga ändamål. Ansökan skickas in löpande under året.

[Hållbarhet | Stiftelser ger stöd | Skandia](#)

Bidrag för samhällsnyttigt initiativ - Finansiering för ett samhällsnyttigt initiativ kan beviljas av nätverket Världsklass Uppsala under förutsättningen att samtliga skall-krav uppfylls. Den som ansöker om bidrag ska: ansöka om finansiering för minst 200 000 kr, arrangera ett initiativ som på ett tydligt sätt bidrar till samhällsnytta, dvs. är till gagn för den mänskliga gemenskapen och bidrar till konkreta förbättringar i samhället. Flera

deadlines för ansökan under året. [Ansök om bidrag för samhällsnyttigt initiativ - Världsklass Uppsala \(varldsklassuppsala.se\)](#)

Socialstyrelsen – Statsbidrag Motverka ofrivillig ensamhet bland äldre personer –ska bidra till att förebygga och bryta ensamhet och isolering bland äldre. Insatserna ska huvudsakligen rikta sig till personer som är över 62 år.

Folkhälsomyndigheten –Statsbidrag Psykisk hälsa och suicidprevention 2023 – ska bidra till främjande och förebyggande insatser, förstärka organisationernas utvecklingsarbete och kompetensuppbyggnad. Fördelas av Folkhälsomyndigheten. [Överenskommelse, psykisk hälsa | SKR](#)

Bilaga 1 – identifierade knäckfrågor i förstudien

SAMNYTTJANDE	SAMVERKAN	VERKSAMHET	EKONOMI
Säkerställ smidig åtkomst till lokaler (ex. i anslutning till entré, smidiga flöden, passagesystem)	Intresseinventering – vad vill barn och unga, föräldrar och närområdet ha för aktiviteter i ett allaktivitetshus?	Säkerställ att allaktivitetshuset bär ansvar för all verksamhet som bedrivs under dess paraply- allaktivitetshuset ansvarar för sina partners.	Säkerställ ekonomiska medel så att allaktivitetshuset kan bära sina egna kostnader
Säkerställ en god överblickbarhet över lokaler som ska samnyttjas – i synnerhet "omprogrammerade ytor"	Säkerställ schemasynk med berörda verksamheter	Ta fram en gemensam värdegrund som ger en tydlig styrning i verksamhetsutbud och förutsättningar för deltagande.	Säkra budget över tid
Isolera lokaler som inte ska samnyttjas - larmzoner och passagesystem, utrymningsvägar	Säkerställ tid och forum för regelbundna avstämningar mellan berörda verksamheter	Hitta rätt person för genomförande - "tändstickan"	Undersök möjlighet för en förvaltningsgemensam skadegörelsepott
Överenskommelse om fördelning av hyra	Rutin som säkerställer allaktivitetshusansvarig närvaro dagtid/smidiga kontaktvägar dagtid för skolledningen	Säkerställ personal/volontärer för tillräcklig vuxennärvaro	
Säkra förvaringsmöjligheter för den egna verksamheten	Överenskommelse om ansvarsfördelning för lokaler och elever	Ledningsgrupp på tvärs.	
Ett kontor för allaktivitetshusledaren i nära anslutning till skolledningens	Genomför aktiviteter som säkerställer motiverade lärare som ser vinsterna med samverkan		
Ekonomiska medel och rutin vid skadegörelse	Etablera samarbete med Fastighetsstaben som kan underlätta för samnyttjande		
Hantering av behov av ytterligare städning och överenskommelse om fördelning av kostnad	Definiera samarbete och gränsdragning fritidsklubb		
Överenskommelse om fördelning av driftskostnader	Säkra en gemensam intendent/förvaltare för samnyttjandeobjektet		
Rutiner om överlämning av lokaler	Etablera partnerskap (sambandsinstitutioner, föreningsliv, näringsliv och civilsamhället)		
Överenskommelse om uttalat ansvar över samnyttjandeobjektet under kvällstid/helger			